

## **Bijlage bij het modelreglement centrale ondernemingsraad (cor)**

Hoofdstuk 4 van het voorbeeldreglement licht toe wanneer er een cor wordt ingesteld en bevat een modelreglement voor een cor.

In deze bijlage wordt beschreven op welke wijze de cor kan worden samengesteld.

### **Hoe kan de centrale ondernemingsraad worden samengesteld?**

Artikel 33 van de WOR biedt de ondernemer die meer dan twee ondernemingsraden heeft ingesteld, de mogelijkheid om een centrale ondernemingsraad (cor) in te stellen als dit bevorderlijk is voor de medezeggenschap. Hoe deze cor's worden samengesteld staat eveneens in de WOR omschreven, maar in de praktijk blijkt dat niet iedereen gebruik maakt van de verschillende mogelijkheden die de WOR biedt.

Artikel 34 van de WOR beschrijft de wijze waarop de centrale ondernemingsraad (cor) wordt samengesteld.

Lid 1 van dit artikel bevat de hoofdregel: leden van een cor worden gekozen door de betrokken ondernemingsraden (or's) uit de leden van elk van die raden. Aan de verkiezingen voor een cor nemen dus de or's en niet de werknemers deel. In de cor kunnen alleen leden van de betrokken or's worden gekozen. Volgens artikel 34, lid. 4 kan hier een uitzondering op worden gemaakt. (zie N.B. in deze bijlage)

Lid 2 van dit artikel biedt een alternatief: wanneer er een of meer groepsondernemingsraden (gor's) zijn ingesteld.

kan de cor in zijn reglement bepalen dat die raad – in afwijking van het voorgaande – geheel of ten dele wordt gekozen door de betrokken gor-leden uit de leden van die raden. Deze gor's fungeren dan als kiescolleges.

#### **WETTEKST artikel 34 WOR**

1. *Een centrale ondernemingsraad bestaat uit leden, gekozen door de betrokken ondernemingsraden uit de leden van elk van die raden. Voor ieder lid kan een plaatsvervanger worden gekozen, die dezelfde rechten en verplichtingen heeft als het lid dat hij vervangt.*
2. *Indien een of meer groepsondernemingsraden zijn ingesteld, kan de centrale ondernemingsraad in zijn reglement bepalen, dat die raad, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, geheel of ten dele zal bestaan uit leden, gekozen door de betrokken groepsondernemingsraden uit de leden van die raden. Voor ieder aldus gekozen lid kan een plaatsvervanger worden gekozen, die dezelfde rechten en verplichtingen heeft als het lid dat hij vervangt.*

In de praktijk blijkt dat het in lid 2 van artikel 34 WOR geformuleerde alternatief regelmatig als hoofdregel wordt beschouwd, bijvoorbeeld binnen de overheid. Dit zorgt ervoor dat van cor-leden wordt verwacht dat zij ook in de onderliggende gor en daar onderliggende or zitting hebben. Dit brengt een grote tijdsbelasting en potentiële overbelasting met zich mee. Bovendien vormt deze 'meertrapsraket' een obstakel om toe te treden tot de or: ook voor een or-lid dat niet in alle gremia participeert, betekent deze constructie een extra belasting, omdat het reguliere or-werk door minder or-leden moet worden gedaan. Door variaties aan te brengen in het samenstellen van de cor, kan de belasting meer worden verspreid. Een or-lid dat bijvoorbeeld participeert in de cor en niet in de gor, houdt meer tijd over voor het reguliere or-werk.

De commissie bevordering medezeggenschap van de SER heeft drie variaties verkend die de WOR biedt om de cor samen te stellen met mogelijke voor- en nadelen.

Het is aan organisaties om te bepalen welke variatie het meest recht doet aan een goede medezeggenschap binnen die organisatie.

De drie variaties zijn:

Variatie 1: cor- en gor-leden worden ieder uit onderliggende or's gekozen.

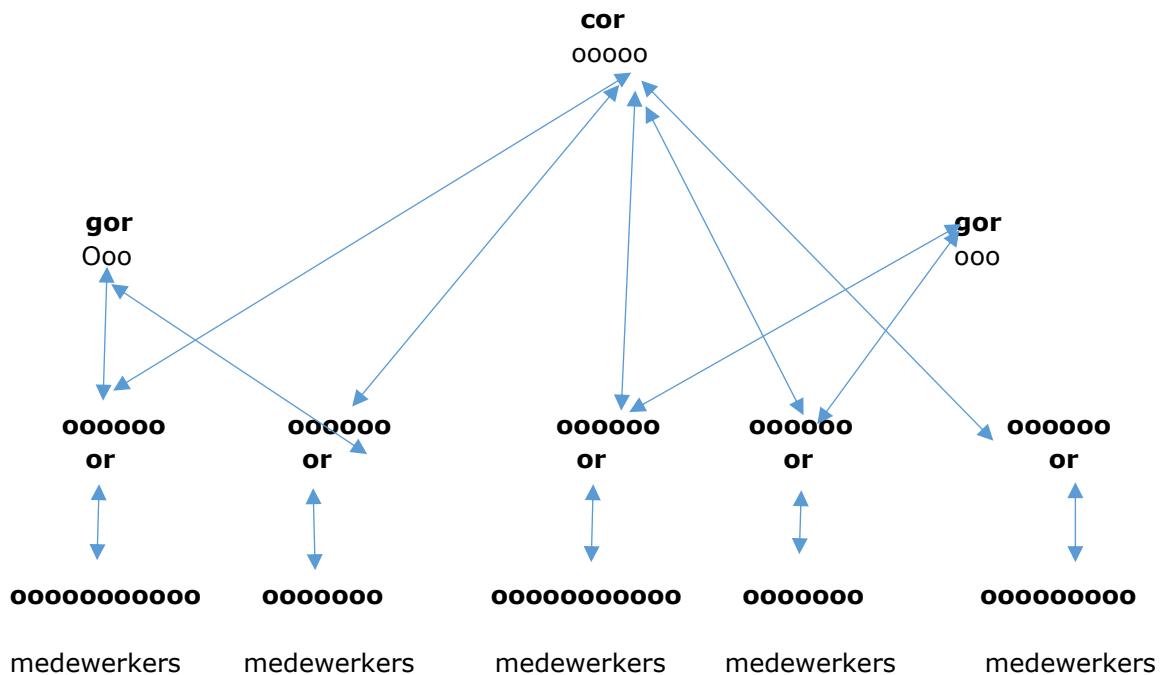
Variatie 2: cor wordt gekozen uit leden van de gor's.

Variatie 3: cor wordt voor een deel rechtstreeks uit or's gekozen en voor een deel uit gor's.

### Variatie 1

Cor- en gor-leden worden ieder uit onderliggende or's gekozen. Dit is conform de hoofdregel van de WOR:

De leden van de cor worden gekozen door de afzonderlijke or's vanuit de leden van die or's.



#### Voordelen:

- Goede afstemming tussen de cor en de onderliggende or's
- Cor kan zich alleen bezighouden met overkoepelende zaken
- Kennis van afzonderlijke organisaties in de cor
- Kennis van waarmee de cor zich bezighoudt wordt rechtstreeks teruggekoppeld aan de or's.
- Extra werkzaamheden voor cor en gor kunnen worden verdeeld over meerdere or-leden.

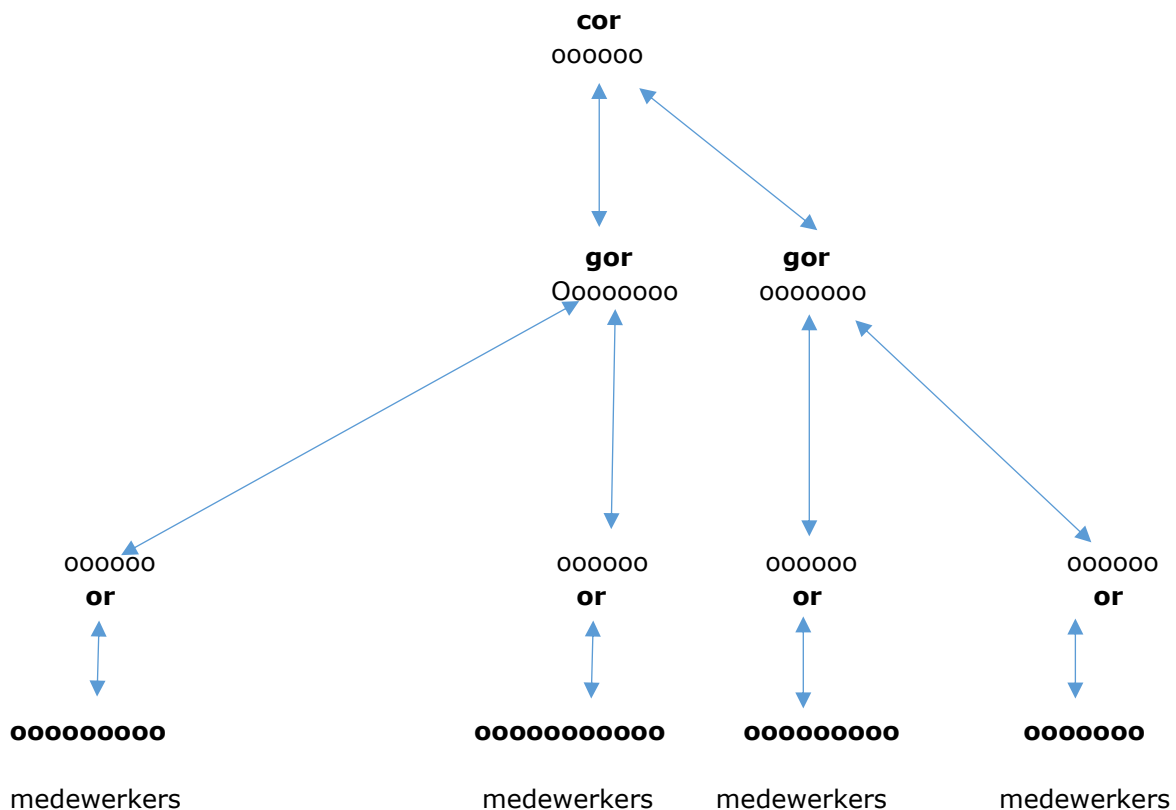
#### Nadelen:

- Afstemming tussen gor en cor is niet duidelijk

## Variatie 2

De cor wordt samengesteld uit leden van de gor's.

Deze variant komt in de praktijk vaak voor. Er zijn organisaties bekend waar in plaats van deze drietrapsvorm van medezeggenschap – cor, gor, or - nog extra tussenlagen aanwezig zijn. Ieder medezeggenschapsorgaan wordt daarbij gekozen uit het orgaan dat er direct onder ligt en samengesteld uit leden van dat orgaan.



### Voordelen:

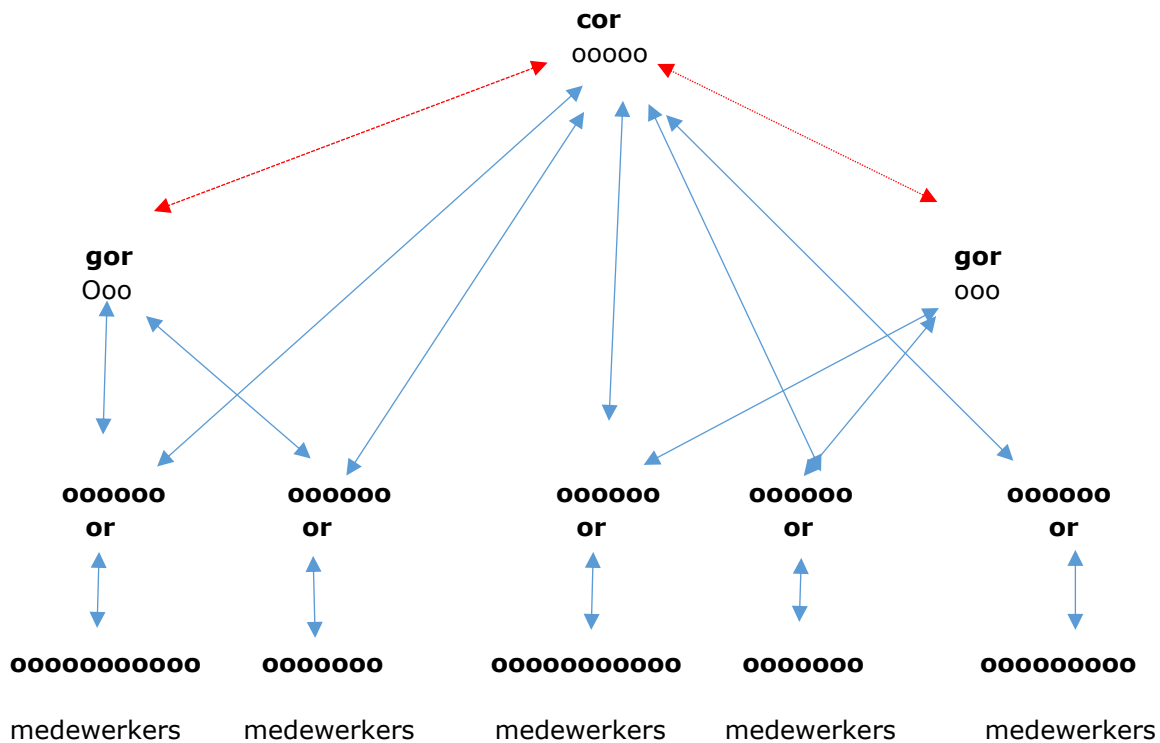
- Alle or's zijn in bovenliggende gremia vertegenwoordigd
- Afstemming tussen verschillende medezeggenschapsorganen is duidelijk
- Duidelijke afstemming tussen cor en gor

### Nadelen:

- De afstand tussen de cor en de werkvloer is (te) groot
- Grote belasting voor or-leden die in alle drie gremia zitten
- Ten aanzien van or-leden die in alle gremia zitten geldt het risico dat zij geen tijd hebben voor het vervullen van hun reguliere functies, los weken van de organisatie en daardoor minder goed op de hoogte zijn van wat er op de werkvloer gebeurt. Na het beëindigen van het OR-lidmaatschap wordt terugkeer naar de werkvloer vaak moeilijker.

### Variatie 3: mix van variatie 1 en 2

Mix: De cor wordt voor een deel rechtstreeks uit or's gekozen en voor een deel uit gor's (zie rode stippellijn)



#### Voordelen:

- Goede afstemming tussen de cor, de onderliggende gor's en de onderliggende or's
- Kennis van afzonderlijke organisaties in de cor
- Kennis van waarmee de cor zich bezighoudt wordt rechtstreeks teruggekoppeld aan de or's en aan de gor's
- Extra werkzaamheden voor cor en gor kunnen worden verdeeld over meerdere or-leden.

#### Nadelen:

- Grote belasting voor or-leden die in alle drie de gremia zitten.
- Ten aanzien van or-leden die in alle gremia zitten geldt het risico dat zij geen tijd hebben voor het vervullen van hun reguliere functies, los weken van de organisatie en daardoor minder goed op de hoogte zijn van wat er op de werkvloer gebeurt. Na het beëindigen van het OR-lidmaatschap wordt terugkeer naar de werkvloer vaak moeilijker.

#### **N.B.**

Artikel 34 lid 4 van de WOR bepaalt dat de cor in zijn reglement kan bepalen dat ook vertegenwoordigers van ondernemingen die door de ondernemer in stand worden gehouden, maar waarbij geen verplichting tot het instellen van een or geldt, deel uit kunnen maken van de cor.

Deze mogelijkheid is in de hierboven genoemde variaties buiten beschouwing gelaten.

Voor organisaties waarbij dit aan de orde is, is het zeker raadzaam om deze mogelijkheid te verkennen, omdat ook ondernemingen zonder or, goed vertegenwoordigd kunnen worden en

bovendien de werkdruk van de or-leden en/of gor-leden die deel uitmaken van de cor kan worden verminderd.